

Радзіме

Спявае Тамара Шымко

Стройная худыя дзяўчына ў шклянках палеце ўдзямаецца ў гару...

Другая праграма ўвогуле даволі разнастайная. Артысты Шымлоўскія працуюць на пераходнай ладзе...

Клаўнада прадстаўлена Эдуардам Серадой, які запінае паўзы і буйнадымамі клоўнамі Крэйнам і Успенскім...

Успамінаецца палітычная сатыра з выступленням ды мікрафона ў першай праграме...

Вясной 1952 года студэнтка апошняга курсу Беларускай кансерваторыі Тамара Шымко атрымала магчымасць выступіць на сцэне Беларускага тэатра оперы і балета ў партыі Маргарыты («Фауст»).

Калі адзначалася дваццацігоддзе Беларускага дзяржаўнага тэатра оперы і балета...

Амаль з першых крокаў артысцкай дзейнасці Т. Шымко ўвайшла ў вядомыя кампазітарскія да опернай артысткі тэатра было прысвоена ганаровае званне заслужанай артысткі Беларускай ССР.

опер, яна ўключала папулярныя творы савецкіх кампазітараў і родныя беларускія песні...

Кожны вечар у шырку не толькі дэманструюць майстэрства артыстаў. Паказваюць гэта свята мужнасці, сілы і прыгожасці, рамінтыкі, якая ўспявае чалавечы і малодасць.

Мічанае зараз глядзіць ужо другую праграму. На манежы побач з вопытнымі і праслаўленымі майстрамі — малодцы савецкага дырака...

Успамінаецца палітычная сатыра з выступленням ды мікрафона ў першай праграме. Гэты нумар быў вельмі ўспрымальным і на сваёй палітычнай накіраванасці і па дасціпнасці тэксту, і па выкананні.

Эдуард Серада знайшоў сваё непаўторнае асаблівасць, але ён многа губляе з-за адсутнасці добрых тэкстаў для клаўнады. У першай праграме ў яго яшчэ былі свежыя рэпрызы, шыкавыя жарты...

Пры нашым універсітэце ёсць выданаства, якое кожны год выпускае многа розных брошур і дапаможнікаў. Некаторыя з іх не маюць вялікага значэння, бо па тэму прадмету, які асветляюць дапаможнікі, ёсць другія добрыя падручнікі.

Пачалося цікавае, поўнае трыюмфаванні і пошукаў жыццёва малодцай сяміцімнай оперы Чайкоўскага. Знаёмчыся з літаратурай аб працы кампазітара над гэтым творам, Т. Шымко імкнулася наблізіць вобраз Іланты да Чароўкі.

У ліпені 1955 года выступіла на сцэне Вялікага тэатра Саюза ССР у партыі Таціны («Яўгеніў Ангелін»). Артыстка імкнулася дасягнуць да слушнага чужога вобразу пушкінскай гераіні па ўсёй яго глыбіні і адваднага аўтарскага залюбе. Асабліва падкрэслівала яна любоў Таціны да ўсяго нацыянальнага, да «запавету рускай старыні», не пагарда да нацыяналізму, да абрыдлай мішуры вылісаванага грамадства.

Транзіра зроблены нумар артыстамі Скавалова на траічным канале. Тры партыі выканаваны ў варыяцыях разгортвання дзеі. У якасці светлячых касцюмаў, а ў дзвух балетных пачкі, Мідзюцын сіметрычны, прадуманы. Стрыма манера гаворкі вельмі выразная, толькі не на сцэне, а на тоніках прыжывочных канатах Асабліва дасканалы майстэрства аднаго з выканаўцаў, які зрабіў сальта. Гэты цяжкі трюк ён рабіў пры таксама натуральна, як і ў першых тэрах. Артыст па траічным канале скакаў лёгка і спакойна, як на басце, на падліковай сетцы. Ужо ў час выканання нумара ўключалася традыцыйны комік. Жарты яго стрыманы і разам з тым добра бестрымавы і разнастайныя.

Групавыя жангіры Паўкаліны працуюць упэўнена. Вялікія здольнасці віды і ў самага малодцага артыста калектыву. Ён выдатны акраб-скакун, спрытны жангір і вельмі прыгожы. У значнай частцы нумара жангіраванне спалучаецца з салта-марта.

Цэнтральным атрыццям першай праграмы былі «Студы бы дуаў» і «Выкананні А. Сокала. Трэба сказаць, што гэтыя цуды не асабліва здаліся мініскім жыхароў, якія знаём з выдатнымі дасягненнямі нашай тэхнікі. Дарэчы сказаць, цуды з ляямі можа растанумаць і, нават паказваць у любой прыемнай абсталяванай лабараторыі зучыні 10-га класа, які па праграме вывучае электратэхніку і змяніцца з тэкамі высокай частаты. Сучасная тэхніка пайшла наперад, чым гэта паказвае Сокал. А Кію карыстацца яшчэ больш архаічным прыборамі, але яго поспех вельмі высокі. У чым прычына? На манежы важна не тэхніка, а майстэрства, мастацтва чалавеча.

Спартыўны трыумф дыраковага мастацтва — выступленне заслужанага артыста РСФСР Юрыя Дурава. Толькі адна касцюм, бліскучы і напышлівы, і адна гэта дачына традыцый. Гэта касцюм славуэта Дурава, дэда, традыцыйны і гонарам несе яго талентавіты унук. Усе астатняе вельмі проста. Дружалюбная інстанцыя ў разуме з «выхваццямі», цытатам зварот да гледацкай прэстаты і звычайнасці — характэрныя рысы аблічча актыва, яго выступленняў. Вышаваныя дрэсіроўшчыка робяць усё сама, без прымусу. Разнастайная жывыя прадэманстрацыя гледачу. Пой і мядзведзь, ліса і павен, адважныя скакуны-сабакі і пелічы карабель пустыні — вярблюд, галабы, страус, пелікан, кунічы... Але са сама выдатным шырокам аказаўся марскі леў Пашка. Ён з чужоўнін спрытам і лёгкасцю балансіруе вялікі і маленкім мячамі, падлікае носам конус, які ў паветры робіць даўняе салта-марта, апладзіруе вялікімі ластамі і адказвае дрэсіроўшчыку ківаўнем галавы і рывам.

Лёгка і натуральна праце на манежы выдатны артыст. Але гэтыя бачныя гледачу лёгкасці дасягнута ўпартай работай, вялікімі майстэрствам і вопытам. Чым больш здолеў зрабіць артыст да выхду на манеж, тым больш яго поспех у гледацка.

Хочацца, каб кожны нумар на манежы быў такі ж прадуманы і апрацаваны, як выступленне Юрыя Дурава. Добрыя традыцыі трэба працягваць ва ўсіх жанрах.

Ф. ВІСОЦКІ.

Традыцыйны музычны экскітраванні Нікалаевы і Патрыў прадэманстравалі нумар, які прымала гледацкі і слухач, у сваім выступленні, побач са звычайнымі інструментамі для такога жанра (колыны, звонічкі, музычныя «гародніна і фукты», акардыон і г. д.). Яны скарысталі электрычны апарат вібрафон. Выкарыстанне электра- і радыётэхнікі ў музычнай экскітраванні верта ітэцкі. У першай праграме музычны нумар паказалі артысты Марозаўскія. Увогуле іх выступленне аказалася слабеішым па выканавачаму майстэрству, але ў адным Марозаўскім дасягнулі бліскучага поспеху: у іх у настольны тэніс, калі ракеткі і мячкі выконваюць мелодыю. Гэта сапраўды дасціпны шыравы нумар.

Не ўсім адліфаніаўна мастацтва дэлафігурстаў Вартаваных. У некаторых труклах адуваецца напружанне, яна дакладнасці і лёгкасці. Аднак дзве малодцы выканавалі ў асобных момантах дзейнічалі нядрэнна. Мы маем на ўвазе жангіраванне факламі і асабліва фігурную яду спіной наперад.

Спартыўны трыумф дыраковага мастацтва — выступленне заслужанага артыста РСФСР Юрыя Дурава. Толькі адна касцюм, бліскучы і напышлівы, і адна гэта дачына традыцый. Гэта касцюм славуэта Дурава, дэда, традыцыйны і гонарам несе яго талентавіты унук. Усе астатняе вельмі проста. Дружалюбная інстанцыя ў разуме з «выхваццямі», цытатам зварот да гледацкай прэстаты і звычайнасці — характэрныя рысы аблічча актыва, яго выступленняў. Вышаваныя дрэсіроўшчыка робяць усё сама, без прымусу. Разнастайная жывыя прадэманстрацыя гледачу. Пой і мядзведзь, ліса і павен, адважныя скакуны-сабакі і пелічы карабель пустыні — вярблюд, галабы, страус, пелікан, кунічы... Але са сама выдатным шырокам аказаўся марскі леў Пашка. Ён з чужоўнін спрытам і лёгкасцю балансіруе вялікі і маленкім мячамі, падлікае носам конус, які ў паветры робіць даўняе салта-марта, апладзіруе вялікімі ластамі і адказвае дрэсіроўшчыку ківаўнем галавы і рывам.

Лёгка і натуральна праце на манежы выдатны артыст. Але гэтыя бачныя гледачу лёгкасці дасягнута ўпартай работай, вялікімі майстэрствам і вопытам. Чым больш здолеў зрабіць артыст да выхду на манеж, тым больш яго поспех у гледацка.

Хочацца, каб кожны нумар на манежы быў такі ж прадуманы і апрацаваны, як выступленне Юрыя Дурава. Добрыя традыцыі трэба працягваць ва ўсіх жанрах.

Ф. ВІСОЦКІ.

Ф. ВІСОЦКІ.

На адмыкку: выступае Юрыя Дураў. Фота Ул. Крука.

Малычына, — сказала яна, — ты клопцішся да ўсіх.

Бора ж добра ведаў, з якой мэтай гэты жужжык спусціў ваду.

Раней аказалася салодкім і сакавітым.

— Што? — здзіўніў Аніс Патрывіч. — Э-э, дарэгі сьбра, нійнакш, як ты сам сумуеш. Бо гэта б ты не пільт.

Бора прызнаўся, што яму тут ужо крыху надкучала.

— Дарэмна, — сараміліў яго стары, — бо нас на кожным кроку ажуржае называная многа ісканых рэчаў. Глядзі, у якім мы тут ажуржаны.

Бора паглядзеў навокал і сказаў: — Так, шыкава.

Не толькі шыкава. Тут кожныя дрэва, нібы жывыя сваімі жаццём. Бачыш бярэзку непаладзкую гэтага сапу? Якая яна светлая! Якая стройная! Усё ё ё любавіцца ёй. І ўсё ж у гэтым ажуржаны яна выклікае спагуду. І не дзіва. Усе дрэвы ўспынаю падамы. І ёй нейк сорамна нават перад астатнімі дрэвамі. Па-рознаму глядзіць на яе суседзіны дрэвы. Большасць са спачуваннем і спагадай, некаторыя нават з пагардай, а вост тая малодца груша, саянжыка, з зайдрысцю. О, пра гэту грушу я мог бы шмат чаго расказаць.

У гэты час паучыў стук. Бора націрнуўся, але Аніс Патрывіч яго супакоў: — Гэта трак... стары мой знаёмы. Дзе ён жыве, не ведаю, але ў такіх ён кожны раз прылятае сюды да свайго ўлюбенага дрэва. Праўда, часам ён спачуваецца, нешта яго, відаць, затрымавае.

«І праўда, як усё гэта цікава, — падумаў Бора, — і адкуль ён усё ведае? Не дарма ж падоўна на Караленку».

Бору раптам зрабілася вельмі шкада бярэзкі. Што рабіць? Як вырваць з ёй з гэтага палонку? Няўжо ёй суджана вечна адчуваць сябе тут адзінокай?

— А ці нельга яе перасадзіць, — разважаў Бора, пазіраючы з наваей на спайго субяседніку. На гэта стары яму адказаў: — Баюся, усючце.

Раптам за агораж саду Бору ўбачыў Кузьку. Шчыра кажучы, Бора ў гэты момант пакажаў Кузьку, Відаць, не ад вясёлага жыцця той сюды прыляцеў. А Кузька, хоць і ацраўся на плоту, але галосу не падаваў.

Падыйшлі да буйкі вартыўніка, раздзіліліся на паўкі, што была паслана кляч буйкі, і разгортвалі скуруную вокладку вядзённай кнігі. Аніс Патрывіч сказаў: — Я шпэр з паўгадзіны пачытаю. А каб ты ўсё сумараваў справа, перадаю табе мае фукцыі. Даручоку табе ўвесь сад. Ты за яго цпер адказаў.

— Малычына, — сказала яна, — ты клопцішся да ўсіх.

Бора ж добра ведаў, з якой мэтай гэты жужжык спусціў ваду.

Раней аказалася салодкім і сакавітым.

— Што? — здзіўніў Аніс Патрывіч. — Э-э, дарэгі сьбра, нійнакш, як ты сам сумуеш. Бо гэта б ты не пільт.

Бора прызнаўся, што яму тут ужо крыху надкучала.

— Дарэмна, — сараміліў яго стары, — бо нас на кожным кроку ажуржае называная многа ісканых рэчаў. Глядзі, у якім мы тут ажуржаны.

Бора паглядзеў навокал і сказаў: — Так, шыкава.

Не толькі шыкава. Тут кожныя дрэва, нібы жывыя сваімі жаццём. Бачыш бярэзку непаладзкую гэтага сапу? Якая яна светлая! Якая стройная! Усё ё ё любавіцца ёй. І ўсё ж у гэтым ажуржаны яна выклікае спагуду. І не дзіва. Усе дрэвы ўспынаю падамы. І ёй нейк сорамна нават перад астатнімі дрэвамі. Па-рознаму глядзіць на яе суседзіны дрэвы. Большасць са спачуваннем і спагадай, некаторыя нават з пагардай, а вост тая малодца груша, саянжыка, з зайдрысцю. О, пра гэту грушу я мог бы шмат чаго расказаць.

У гэты час паучыў стук. Бора націрнуўся, але Аніс Патрывіч яго супакоў: — Гэта трак... стары мой знаёмы. Дзе ён жыве, не ведаю, але ў такіх ён кожны раз прылятае сюды да свайго ўлюбенага дрэва. Праўда, часам ён спачуваецца, нешта яго, відаць, затрымавае.

«І праўда, як усё гэта цікава, — падумаў Бора, — і адкуль ён усё ведае? Не дарма ж падоўна на Караленку».

Бору раптам зрабілася вельмі шкада бярэзкі. Што рабіць? Як вырваць з ёй з гэтага палонку? Няўжо ёй суджана вечна адчуваць сябе тут адзінокай?

— А ці нельга яе перасадзіць, — разважаў Бора, пазіраючы з наваей на спайго субяседніку. На гэта стары яму адказаў: — Баюся, усючце.

Раптам за агораж саду Бору ўбачыў Кузьку. Шчыра кажучы, Бора ў гэты момант пакажаў Кузьку, Відаць, не ад вясёлага жыцця той сюды прыляцеў. А Кузька, хоць і ацраўся на плоту, але галосу не падаваў.

Падыйшлі да буйкі вартыўніка, раздзіліліся на паўкі, што была паслана кляч буйкі, і разгортвалі скуруную вокладку вядзённай кнігі. Аніс Патрывіч сказаў: — Я шпэр з паўгадзіны пачытаю. А каб ты ўсё сумараваў справа, перадаю табе мае фукцыі. Даручоку табе ўвесь сад. Ты за яго цпер адказаў.

— Малычына, — сказала яна, — ты клопцішся да ўсіх.

Бора ж добра ведаў, з якой мэтай гэты жужжык спусціў ваду.

Раней аказалася салодкім і сакавітым.

— Што? — здзіўніў Аніс Патрывіч. — Э-э, дарэгі сьбра, нійнакш, як ты сам сумуеш. Бо гэта б ты не пільт.

Бора прызнаўся, што яму тут ужо крыху надкучала.

— Дарэмна, — сараміліў яго стары, — бо нас на кожным кроку ажуржае называная многа ісканых рэчаў. Глядзі, у якім мы тут ажуржаны.

Бора паглядзеў навокал і сказаў: — Так, шыкава.

Не толькі шыкава. Тут кожныя дрэва, нібы жывыя сваімі жаццём. Бачыш бярэзку непаладзкую гэтага сапу? Якая яна светлая! Якая стройная! Усё ё ё любавіцца ёй. І ўсё ж у гэтым ажуржаны яна выклікае спагуду. І не дзіва. Усе дрэвы ўспынаю падамы. І ёй нейк сорамна нават перад астатнімі дрэвамі. Па-рознаму глядзіць на яе суседзіны дрэвы. Большасць са спачуваннем і спагадай, некаторыя нават з пагардай, а вост тая малодца груша, саянжыка, з зайдрысцю. О, пра гэту грушу я мог бы шмат чаго расказаць.

У гэты час паучыў стук. Бора націрнуўся, але Аніс Патрывіч яго супакоў: — Гэта трак... стары мой знаёмы. Дзе ён жыве, не ведаю, але ў такіх ён кожны раз прылятае сюды да свайго ўлюбенага дрэва. Праўда, часам ён спачуваецца, нешта яго, відаць, затрымавае.

«І праўда, як усё гэта цікава, — падумаў Бора, — і адкуль ён усё ведае? Не дарма ж падоўна на Караленку».

Бору раптам зрабілася вельмі шкада бярэзкі. Што рабіць? Як вырваць з ёй з гэтага палонку? Няўжо ёй суджана вечна адчуваць сябе тут адзінокай?

— А ці нельга яе перасадзіць, — разважаў Бора, пазіраючы з наваей на спайго субяседніку. На гэта стары яму адказаў: — Баюся, усючце.

Раптам за агораж саду Бору ўбачыў Кузьку. Шчыра кажучы, Бора ў гэты момант пакажаў Кузьку, Відаць, не ад вясёлага жыцця той сюды прыляцеў. А Кузька, хоць і ацраўся на плоту, але галосу не падаваў.

Падыйшлі да буйкі вартыўніка, раздзіліліся на паўкі, што была паслана кляч буйкі, і разгортвалі скуруную вокладку вядзённай кнігі. Аніс Патрывіч сказаў: — Я шпэр з паўгадзіны пачытаю. А каб ты ўсё сумараваў справа, перадаю табе мае фукцыі. Даручоку табе ўвесь сад. Ты за яго цпер адказаў.

На адмыкку: выступае Юрыя Дураў. Фота Ул. Крука.

Першая агульнагарадская

12—13 лістапада ў Мінскіх Палацы культуры прафсаюзаў праходзіла першая агульнагарадская канферэнцыя бібліятэчных работнікаў, складаная бібліятэчных камітэтаў партыі, гарадскіх і абласных саветаў прафсаюзаў. У канферэнцыі ўдзельнічала каля 800 бібліятэчных работнікаў Мінска. Былі запрошаны лепшыя загадчыкі раённых і сельскіх бібліятэк сталічнай вобласці, работнікі бібліятэк Віленшчыны.

Разгледжана пытанне: «Задачы бібліятэк па выкананні паставленай ЦК КПСС «Аб становішчы і мерах палепшэння бібліятэчнай справы ў краіне». З дакладам на гэтую тэму выступіў загадчык аддзела прапаганды і агітацыі Мінскага гарадскога камітэта партыі тав. Міхневіч.

— Камуністычная партыя і Саветы ўрада, — гаворыць дакладчык, — празвядуць выключна клопаты аб развіцці бібліятэчнай справы ў нашай краіне. Цяпер у Мінску працуе звыш 400 бібліятэчных работнікаў і ўстаноў. Выконваючы ўказанні партыі, многія бібліятэкі горада актыўна прапагандаюць навуковыя і тэхнічныя веды, мастацкую літаратуру. З кожным днём расце колькасць чытачоў і кнігаздаваў. Больш сета за іершае паўгодае выдана чытачам на 102 тысячы кніг. Бібліятэкі шырока прапагандаюць рашэнні партыі ўрада, накіраваныя на дэмакратычнае выкананне сямігадовага плана.

Адзак некаторыя бібліятэкі ішчы слаба прапагандаюць рашэнні XXI з'езду партыі і чэрвеньскага Пленума ЦК КПСС. Гэта ў прыватнасці датычыцца прафсаюзнай бібліятэкі швейнай фабрыкі імя Н. Крупецкай, бібліятэкі імя Я. Коласа і масавай бібліятэкі Варшаўскага раёна. Дакладчык прыводзіць прыклады добрай працы бібліятэкі цаглянага завода № 2, якая сур'езна паставіла прапаганду грамадска-палітычнай літаратуры. Тут прапагандаваныя кнігі дапамагаюць у вучобе рабочым, членам калектываў і брыгад камуністычнай працы.

Кнігу — да кожнага жыхара свайго раёна! Гэту ініцыятыву ад пачэснага задання паспяхова вырашаюць работнікі бібліятэкі імя М. Гоголя, імя Л. Талстога, імя Ул. Маскоўскага.

Шмат зрабіла бібліятэка імя Я. Купалы на прапагандзе тэхнічных ведаў. Добра паставлена праца з тэхнічнай літаратурай у прафсаюзнай бібліятэцы аўтазавода.

Адзак выдана тэхнічнай літаратуры складае ад агульнай колькасці кнігаздаваў у прафсаюзных бібліятэках 7,6 працэнта, а ў масавых — 4,2 працэнта. Такія лічбы для бібліятэк індустрыяльнага горада, якім з'яўляецца Мінск, зусім неармальныя.

— Нашы бібліятэкі, — прадаўжае дакладчык, — заклікаюць выхоўваць у чытача любоў да савецкай мастацкай літаратуры. Мы таксама павінны прапагандаваць творы беларускай літаратуры, лепшыя кнігі пісьменнікаў братніх народаў Савецкага Саюза, краінаў народнай дэмакратыі, творы прэгрэсіўных пісьменнікаў капіталістычных краін.

У бліжэйшым год-два бібліятэкі Мінска павінны дамагчыся таго, каб усё дарослае насельніцтва з'яўлялася чытачамі. У вырашэнні гэтай задачы вялікая роля належыць філіялам і бібліятэкам-перасоўкам. Трэба іх яшчэ больш стварыць на ўстаноўках, асабліва ў сельскіх населеных пунктах. Неабходна выдасць літаратуру. Адрозны метады выкарыстоўваюць бібліятэкі ў сельскай бібліятэцы і ў прафсаюзных і гарадскіх бібліятэках.

Метадзічная дапамога прафсаюзным бібліятэкам, — гаворыць загадчык аддзела культуры-масавай работы абласнога Савета прафсаюзаў тав. Кучмыш, — павінна ажыццяўляцца дзяржаўнымі бібліятэкамі сістэмы Міністэрства культуры, але пакуль што такой дапамогі мы не аздучаем.

Тав. Васілеўская, загадчыца аддзела навуковай бібліяграфіі бібліятэкі АН БССР, звяртае ўвагу на тое, што

у нас выданыя бібліяграфічныя дапаможнікі не плануецца і не аб'ядноўваецца. У выніку розныя бібліятэкі часта выконваюць адну і тую ж работу. Напрыклад, паралельна з бібліятэкай АН БССР бібліяграфія па мовазнаўстве выдана і наша Дзяржаўная бібліятэка імя Леніна. Усё бібліяграфічную работу трэба планавана. Гэта дазволіць мець час, каб больш поўна асвятляць тэму, над якой працуе бібліяграф. Тав. Васілеўская ставіць пытанне аб выданні зводнага каталога кніг, якія выйшлі ў нашай рэспубліцы.

Гэтую думку падтрымлівае таксама работніца навукова-медыцынскай бібліятэкі Міністэрства аховы здароўя тав. Чыстова.

Чытач тав. Варашэня адзначыў вельмі карысную справу, якую робіць бібліятэка імя Гоголя ў пошуках свайго чытача. Работнікі не стараюцца знаходзіць новыя формы і метады работы: пасылалі жыхарам свайго раёна паштоўкі, у якіх запрашаюць прысціць у бібліятэку, робіць абход кватэр, рэкамендуюць літаратуру і г. д. Але не ўсёды такія вельмі прыемныя сустракае чытач. Напрыклад, у тэхнічную бібліятэку па аўт. К. Маркса ішчы не перад усімі адчыняюцца шырока дзверы.

— Перад нашай краінай стаяць вельмі вялікія задачы, — гаворыць у сваім выступленні першы намеснік Міністэрства культуры БССР тав. Міхневіч. — Гэтыя задачы патрабуюць вельмі вялікіх намаганняў нашага народа, якім патрабуюць і ад нас і ад нашай працы. Тут факт, што ЦК КПСС прыняў паставу «Аб становішчы і мерах палепшэння бібліятэчнай справы ў краіне», сведчыць аб важнасці работы, якую вядуць прапаганда і культура.

Тав. Міхневіч расказаў аб захадах ЦК КПС па вырашэнню раду практычных пытанняў, звязаных з палепшэннем бібліятэчнай справы ў Беларусі, у тым ліку і ў Мінску.

Аб неабходнасці правільнага камплектавання кніжных фондаў гаворыць загадчыца аддзела бібліяграфіі Мінскага бібліятэка тав. Новік і загадчыца масавай бібліятэкі Сталінскага раёна тав. Падзячкова.

Аб формах і метадах прапаганды мастацкай, грамадска-палітычнай і тэхнічнай літаратуры ў масавай бібліятэцы № 1 Кастрычніцкага раёна расказава тав. Тарасіна. Значная частка выступленняў сакратара Мінскага ГК ЛКСМБ тав. Кахановіч і інспектара па бібліятэках гарадскога аддзела культуры тав. Салагубавыя былі прысвечаны абсуджэнню бібліятэчных работчы, якія вядуць барацьбу за званне калектыву ў дзяржаўна-камуністычнай працы.

Прывітанне ўдзельнікам канферэнцыі ад бібліятэчных работнікаў г. Віленшчыны перадала загадчыца Віленскай масавай бібліятэкі тав. Радчанка. Яна расказала аб працы бібліятэкі літоўскай сталіцы.

На канферэнцыі таксама выступілі загадчыца бібліятэкі ЦЭЦ № 5 тав. Завадзкая, начальнік гарадскога аддзела культуры тав. Аграноўскі, старшы інспектар палітупраўлення імя В.В.А. тав. Барысін, загадчыца метадычнага кабінета Дзяржаўнай бібліятэкі БССР імя Леніна тав. Самкова, загадчыца Смалявіцкага раёна бібліятэкі тав. Александровіч і іншы.

На наступны дзень удзельнікі канферэнцыі прынялі ўдзел у рабоце сямінараў масавых і прафсаюзных, школьных і дзіцячых, навуковых бібліятэкі і бібліятэк вышэйшай і сярэдняй навуковых устаноў. На гэтых семінарах з'яўляюцца прапаганда і работнікі праслухалі даклады аб прафій-рабце свайх бібліятэк, абмяняліся вопытам працы.

Удзельнікі першай агульнагарадской канферэнцыі прынялі сацыялістычнае абавязанства, накіраванае на палепшэнне работы бібліятэк горада ў святле рашэнняў нашай партыі.

Дапамога аматарам мастацтва

Случчына здаўна славіцца спевамі. Яшчэ ў 1939 годзе Казловічкі калгасны хор выступаў у Маскве на Докадзе Беларускага мастацтва і літаратуры, прадстаўляючы харавую культуру нашых вёсак. Хор быў вялікі і зладжаны. Але пасля вайны гурткі мастацкай самадзейнасці ў Казловічах распаліся і нават існавалі адкрыты Дом культуры догі тае пількіх мерапрыемстваў, акрамя кіно і танцаў, не праводзіў. Не было кіраваных, які змож бы згуртаваць здольную калгасную моладзь.

... Сёння ў Казловічах прыехалі шэфы — удзельнікі танцавальнага калектыву Саліцкага гарадскога Дома культуры, якія дапамагаюць высокім танцорам у стварэнні цікавага сучаснага рэпертуару. З Мінска з'явіўся кампазітар І. Кузняцоў, творы асобнае развучэнне ў мясцовым хоры і балетмайстар А. Серыкаў.

Дом культуры мае праектны, абсталяваны добрай мэбляй глядзельную залу і даволі вялікі рэпетыцыйны пакой.

Цяпер тут у самадзейных гуртках каля ста ўдзельнікаў. Старшыня калгаса тав. Яценчанка часта прысутнічае на спектаклях, хаця вочы ў гэтым часе міжвольна заплюшчваюцца ад стомленасці. Калгас набыў медныя духавыя інструменты, стварыў уласны духавы аркестр. Яром харавога калектыву сталі жанчыны, якія ў малодзіці ездзілі ў Маскву і памятаюць гучную славу калгасных спевакоў. Сярод іх — А. Васілевіч, Н. Лагуці, А. Новік. Кірую хорам Ул. Жукіцкая, чалавек энергічны, удзельнік у сваю справу.

Хор выконвае «Думу аб Леніне», Коласова, песні «Партыя — наша шчасце» І. Кузняцова, «Цвіці, наш

край» Тулікава. Пасля праслухоўвання песень месца дырыжора займае кампазітар Кузняцоў. Да глыбокай ноты працягвалася развучэнне асобных партый. Кампазітар расказаў спевакам, як правільна браць дыханне ў час выканання песень, ён дабіваўся добрай дыкцыі і вакальнай чысціні.

А ў суседнім пакоі балетмайстар Серыкаў развучаў з танцорамі харавую партыю кампазіцыі «Правадымі тратрыста на калійны камінаў», пабудаваную на беларускіх прыпеўках і частушках. Тэмператнара, цікава задуманая пляска ўзбагацілася шэрагам арыгінальных рухаў і пластычных знаходак.

А ўдзень казловічкі танцоры займаліся ў Саліцку, дзе сёння гадзіну і ніхто не пераходзіць (у Казловічах у гэты дзень была рэпетыцыя духавога аркестра). Самадзейныя артысты стварылі новы танец «Саліцкі пояс», музыку да якога напісаў Кузняцоў, а лібрэта — Серыкаў.

Кампазітар Кузняцоў развучыў а харавым гуртком трэцю частку новай сюіты «У родным краі», якая вельмі спадабалася гурткуцам. Сю-правадае хор секстэт баяністаў — з'ява яшчэ даволі рэдка ў калгасных гуртках.

Казловічкі артысты шчыра падакавалі мінскім гасцям за дапамогу, запрашалі часцей прыязджаць да іх у калгас.

На замыку кампазітар І. Кузняцоў (злева) сярэд удзельнікаў мастацкай самадзейнасці пасля рэпетыцыі. Тэкст і фота М. Аляксеева.

На канкрэтных прыкладах

Гэты вечар надотга застанешца ў ўражанні. Многія жадалі выступіць жыхароў вёскі Сабалі Барысавскага раёна. Пасля прафнагодня ў хату-чыталню сабраліся калгаснікі другой паловаўтай брыгады сельгасарбелі «Знавальцы Леніна».

Спачатку брыгадзір В. Жалудко расказаў аб ходзе палых работ, адзначыў перадавіцкі, паставіў задачы на бліжэйшы дзень. Затым вядучы хабераборцаў адвадзіў наставіні і вучні Равяціцкай сярэдняй школы. П. Янушка прачытаў лекцыю «Навука і рэлігія», прышоў яркі прыклад школьнай дзейнасці баптыстаў і навакольных населеных пунктаў. Выкладчыца хіміі і біялогіі В. Жуковіч і яе асістэнт-дэсяціцікласніцы Н. Галубоўка, А. Курчарук і Н. Леанчук паказалі хімічныя доследы, якімі рэаліза робіць «святыя пуды».

Лекцыя і доследы зрабілі вялікае

уражанне. Многія жадалі выступіць жыхароў вёскі Сабалі Барысавскага раёна. Пасля прафнагодня ў хату-чыталню сабраліся калгаснікі другой паловаўтай брыгады сельгасарбелі «Знавальцы Леніна».

Спачатку брыгадзір В. Жалудко расказаў аб ходзе палых работ, адзначыў перадавіцкі, паставіў задачы на бліжэйшы дзень. Затым вядучы хабераборцаў адвадзіў наставіні і вучні Равяціцкай сярэдняй школы. П. Янушка прачытаў лекцыю «Навука і рэлігія», прышоў яркі прыклад школьнай дзейнасці баптыстаў і навакольных населеных пунктаў. Выкладчыца хіміі і біялогіі В. Жуковіч і яе асістэнт-дэсяціцікласніцы Н. Галубоўка, А. Курчарук і Н. Леанчук паказалі хімічныя доследы, якімі рэаліза робіць «святыя пуды».

Лекцыя і доследы зрабілі вялікае

У Кастрычніцкім раёне сталіцы

ВЕЧАР НОВАЯ КНИГІ

Рабочыя Мінскага электрамеханічнага рамонтнага завода пікавічалі навічкім беларускай літаратуры. Задачы перасоўнага фонду масавай бібліятэкі № 1 Кастрычніцкага раёна Ілья Рэзнік прачаў у механічным цеху завода вечар новай кнігі. Ён расказаў рабочым пра кнігі, выпушчаныя ў свет Белдзяржвыдавецтвам. Прарэдавана літаратурныя вестэрны — «Ці ты добра ведаеш творы беларускіх пісьменнікаў?»

ЧЫТАЧЫ АТРЫМАЛІ ПІСЬМО

Чытачы масавай бібліятэкі № 1 Кастрычніцкага раёна пікавічалі творы прэгрэсіўных замежных пісьменнікаў.

Днямі ў бібліятэку прышло пісьмо ад Леона Кручкоўска. Вядомы польскі пісьменнік піша:

«Дарэгі таварышы Валікае Вам дзякую за сардэчнае пісьмо і шчыльныя словы ў мой адрас. Мне асабліва прыемна, паколькі гэтыя словы ад беларускіх сяброў з г. Мінска — горада, які я часта ўспамінаю і ў якім працую прыемна час, знаходзячыся некалькі тыдняў у Вашай рэспубліцы ў 1957 годзе. Я вельмі цаню праяўленую Вам цікавасць да майей рэалізацыі, Польшчы, да нашай літаратуры, а таксама да майей творчасці. Як Мінску выйшла з друку мая кніга «Пабліжэй пер» на беларускай мове. Я вельмі шчаслівы, што чытачы Вашай рэспублікі змогуць пазнаёміцца са сваімі байкамі.

ГОСЦІ БУДАЎНІКОУ

Днямі ў ітэрнаў да малых рабончых будаўнічага трэста № 4 прывілі ў гасці члены літаратурнага аб'яднання пры газеце «Во славу Родины».

Капітан Валентын Матросав прачытаў сваё аповяданне «Іван Данілавіч». Малды пісьменнік піша аб мільёнах будных войнаў Савецкай Арміі, часта выступае з творами на старонках часопіса «Советский воин», газет «Красная звезда» і «Во славу Родины». Затым падпалкоўнік Міхаіл Літоўка і сяржант Генадзь Нава-сёлаў прачыталі свае вершы аб партызаніках. Падпалкоўнік запас Міхаіл Стругін пазнаёміў будаўнікоў са сваімі байкамі.

Л. ФРЫД.

Па слядах подзвігу

Слаўнае імя Героя Савецкага Саюза афрытар Пятра Курцяняна мне давалася вучуць у першую гадыну яго смерці 2 лістапада 1945 г. Тады мяне, як і многіх другіх, цікавіла літаральна ўсё аб беларускім юнаку з вёскі Жодзіна, пачынаючы ад лістовак і калчавых газетных артыкулаў. Яны наведвалі пра тое, што Пётр Курцяняў у раёне г. Палані (Літоўскай ССР) паўтарыў подзвіг Матросова. І вось праз многа год, будучы студэнтам аддзялення журналістыкі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Ул. І. Леніна, я паставіў перад сабой мэту сабраць усё матэрыялы аб земляку-героі. У многіх артыкулах указвалася месца геральдычнай афрытары Курцяняна па-рознаму: Палань, Шалай, подступы да Усходняй Прусіі. Ады сьведжалі, што было гэты 2 лістапада 1944 г., узнімаюся на другі бераг. Дарога з Штымулі зарасла травой, але ўсё ж можна разгледзець глыбокія каліны. Вось я і стаю на памятнай развіліцы. Мясцовыя жыхары мне паказалі два месцы, дзе былі пахаваны савецкія воіны, і падверзілі, што ў гэтым месцы, на ростках аяк, магіла не ўскрываўся. А з тых дзён брацкіх магіл астанкі абаронцаў у мінулым годзе былі перанесены на Некрацкі брацкі могілкі.

Тут у дзень 15-годдзя смерці героя пачыналася многа жылых кветак і вяночак надпісамі «Пятру Курцяняву ад Скрундскага райвыканкома», «Герою Савецкага Саюза афрытару Курцяняву ад працоўных саўзводаў «Нікрац». Вяні ўсклаі і пісьмы Нікрацкай сямігадовай школы, і камсамоўцы калгаса «Дарба». Урачыста-жаалюбы мільён адкрыў сакратар райкома камсамола т. Келіх. З цёплай прамогай выступіў другі сакратар Скрундскага райкома партыі т. Саладухін. Затым удзельнікі мільёны накіраваліся ад могілак да вышні 107,7 і на ськрыжаванне дарог. У гэты дзень камсамоўскія арганізацыі калгаса «Дарба», саўзвода «Нікрац» і пінерскае дружнае Нікрацкай сямігадовай школы былі названы курцяняўскімі.

М. СМІРНОВ, г. Скрунда, Латвійская ССР.

Цікавая сустрэча

Студэнт гісторыка-філалагічнага факультэта Мінскага педагагічнага інстытута сустрэўся з калектывам супрацоўнікаў часопіса «Маладоць».

Адзак сакратар часопіса Ул. Юрэвіч пазнаёміў студэнта з планам часопіса на будучы год. З чытаннем

сваёй першай выступілі паэты С. Грэховіч, П. Махаль, М. Абрамчык, Ул. Нядзвецкі, Р. Бардулін, а таксама малыя паэты-студэнты Р. Тармола і Ул. Левіч.

М. ПЛЕСКАЦЭВІЧ.

Два музеі — турма і палад

Прырода не паскупілася на характэрна для даліны Дафтану — невялікай горнай рэчкі, народжанай дэсцы ў Паўднёвых Карпатах. Скачучы з парог на парог, яна, нарэшце, выраваецца з вузкай горнай цясніны і бліжэй ужо з меншай паспешнасцю, несучы сваю ляміну мутнага Дунаю, цячэ праз прынята называць бланістым Гародам і населеныя пункты, што раскінуліся ўздоўж гэтай неспакойнай горнай рэчкі, летам птаніваюць у зеляніне садоў і вінаграднічак. Здавалася, людзі, якія жывуць тут, заўсёды былі ў дастатку і задавальненні, заўсёды карысталіся пламамі сваёй працы і шчодрацімі паўднёвага клімату.

— Прыгожы? — запытаў мяне Канстанцін Стайчыку, паказваючы на падуны апылікай домік, што, нібы ласудзіцца гніздо, лілеў на зялёным схіле гары. — Раней ён належаў аднаму бухарскаму праміслоўцу. Цяпер там дзіця сад чыгуначнікаў.

Канстанцін Стайчыку — мой спадарожнік у падарожжы на гародах і сёлах Румыніі. Гэта сын беднячак-дарожнікаў і падарожжы на гародах і сёлах Румыніі. Гэта сын беднячак-дарожнікаў і падарожжы на гародах і сёлах Румыніі. Гэта сын беднячак-дарожнікаў і падарожжы на гародах і сёлах Румыніі. Гэта сын беднячак-дарожнікаў і падарожжы на гародах і сёлах Румыніі.

Із гэтых далей. Адкрытая галерэя пераходзіць у змрочны калідор. Злева — камеры папарадкі з зялёнымі каларыянамі шым. Нават прамо сучасныя прамень не мае сілы пранікнуць праз такое шкло. А вась і святла святых ранаішага правапарадку — камеры для палітычных зняволеных. У другім ярус адзіна з такіх камер вёсць таблічка. Сілы і адліны на ёй гаворыць, што тут, у гэтай камеры, на працягу трох год сядзеў та-

вічкі, і цяпер руская мова стала для яго «хатняй».

Учора Стайчыку вельмі згадзіўся паехаць з намі ў Дафтану — старую турму для палітычных зняволеных, ператвораную цяпер у музей. І вось мы імчалі ў машыне паў сады і вінаграднікі. Уладары староў Румыніі загадалі пабудавань у гэтым багатрады і сёлах Румыніі. Гэта сын беднячак-дарожнікаў і падарожжы на гародах і сёлах Румыніі. Гэта сын беднячак-дарожнікаў і падарожжы на гародах і сёлах Румыніі.

Із гэтых далей. Адкрытая галерэя пераходзіць у змрочны калідор. Злева — камеры папарадкі з зялёнымі каларыянамі шым. Нават прамо сучасныя прамень не мае сілы пранікнуць праз такое шкло. А вась і святла святых ранаішага правапарадку — камеры для палітычных зняволеных. У другім ярус адзіна з такіх камер вёсць таблічка. Сілы і адліны на ёй гаворыць, што тут, у гэтай камеры, на працягу трох год сядзеў та-

варыш Кіаў Стойка, цяпер старшыня Савета Міністраў Румынскай Народнай Рэспублікі.

— Цяпер у пакоі вам адзіночныя памяшкі, — гаворыць экскурсавод, вядучы нас на вузкіх віталей левічкіх кудасі ўтору. Чытачам прыгодзіліся кудасі ўзрэдзі здаецца, што турма была цяміны абавязкова палювіны знаходзіцца дзе-небудзь у падвалах. У Дафтане было зроблена памяшкі, паміж тым размешчаны ў верхніх паверхах турмынаго корпусу. Астатнімі «вартасямі» яны забяспечваліся, так сказаць, штучна.

Вось калідор з камерамі-ціямішчы. Кожная такая клетка забяспечана нажымі драўлянымі дзвярыма, над якімі ёсць густа закратаванае акно, што выходзіць у калідор. Нават у самы яркі сонечны дзень у камеры цёмна. Уздоўж усіх цяміны праходзіць тоўстая труба целазабавы пачынаю. Яна выцігнута адрытыя стварыць ў камерах невяностаю вільнасць. У адной з такіх цяміны тры першы сакратар Цэнтральнага Камітэта Румынскай рабочай партыі.

У 1940 г. у даліне Дафтану адбылося моцнае землетрасенне. У турме тады знаходзілася больш трохсот зняволеных, многіх з іх загінулі пад руінамі будынка. З таго часу турма Дафтану, пабудаваная, дарчы, на практач захалеўтрацілі спецыялісты, перастаналі існаваць. У гэтым народнай уладзі тры было вырашана стварыць музей. Яго экспанаты расказваюць аб мужнасці румынскіх камуністаў, якія ў цяжкіх умовах рэакцыйнага самадана змагаліся за існасць свайго народа.

— Цяпер адравіліся ў другі музей — Пелеш, — сказаў Канстанцін Стайчыку, выходзячы з будынка Дафтану і жмурычыся ад яркага дзённага святла, якога мы не бачылі на працягу дзюх годна экскурсаводчы. — У Пелешы вы можаце паглядаць, у якой раскошы жылі владары староў Румыніі — кароль і яго бліжэйшы міністры.

Машына зноў запятляла на прыгожай горнай дарозе. Праз гадзіну мы былі ўжо ў Сінаі — невялікім высакотным курорце, дзе цяпер адпачываюць працоўныя. Справа прамялінуў Палац культуры прафсаюзаў, які займае будынак былога казіно — дакладную копію вядомага на Захадзе дома карбейнікаў у Монтэ-Карла, куды збіраецца сусветная зьяна, каб за рулеткай пакытаць свае нервы. Далей дарога вяла на кручу, адкуль мы, нарэшце, убачылі Пелеш — адну з рэзідэнцый румынскіх караляў.

Палац Пелеш — выдатны архітэктурны помнік, дзе сабраны мноства мастацкіх каштоўнасцей. Раней палад быў недаступны народным масам, за кошт і правай якіх ён збудаваны. Пасля з'яўлення дзяржавы Гавяніцкага Пелеш ператворан у музей. Цяпер тут з'яўляюцца публічна экскурсанты, якія любячыя тварэнні імя руц чалавека. Нам, хто толькі што прыехаў з жалівага Дафтану, у Пелешы ўсё здавалася дзіўным прыгожым і пудоўным. Цяжка было ўявіць сабе, што ўсё гэта палац з яго раскошнай абстаноўкай калісны нараджаў адной сам'і, ніхай нават караляўскай.

Цяжка назваць аўтарам гэтай вялікай па характэр архітэктурнага ансамбля. Спачатку палад будаваў венскі архітэктар Дадэрэр, затым немцы Шульц і Шьер, а потым і італьянцы Ліман. Палац пачаў яны складаць з вялікім веданнем справы і глыбокім разуменнем характа навакольнай прыроды. Разнастайнасць будаўнічых матэрыялаў — камень, дрэва, шпэла, мармур, які архітэктары умела выкарысталі ў прывабнае і прыгожае і гармонічнае, тэрасы ў стылі італьянскага Адрэджына, упрыгожаныя статуямі і фантанамі, — усё гэта надае Пелешу сапраўднае харэраванне.

Напярэдадні першай сусветнай вайны палад Пелеш быў азіены ў некалькі дзесяткаў мільёнаў залатых дэй. Гэтай сумай вызначаны кошт

Турма Дафтану.

толькі аднаго будынка. І ўсім гэтым багаццем валодала адна каралеўская сям'я, якая рабавала працоўныя румынскі народ. А тых, хто змагаўся супраць гвалту і свавольства, хто змагаўся за існасць людзей працы, чакала жалівага Дафтану а яе камеры-ціямішчы і пудоўныя кайданіны.

...Дадому мы вярталіся позня ўвечары. На Украіне невялікая горнічкая мястэчка шафэр сяміў машыну. Канстанцін Стайчыку ўзяў з сябе і згарнуты ў пелешан букет яркачэрвоных кветак і заспяваючы ў прыдарожжы парк. Прайшоўшы разам

з ім колькі крокаў, я зразумеў, што мы знаходзімся на могілках савецкай воінаў, загінуўшых пры вызваленні Румыніі ад фашысцкіх акупантаў. Ста